

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту



Л.К. Задорожна

20 23 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка середньої освіти

Робоча програма науково-дослідної практики складена на підставі наскрізної програми для освітньо-професійної програми «Педагогіка середньої освіти» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, розглянутої та схваленої на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «30» серпня 2023р.) та затвердженої на засіданні Вченої ради КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (протокол № 4 від «31» серпня 2023р.)

Розробник: Стрельбицька Світлана Михайлівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

Протокол № 15 від «01» серпня 2023р.

Завідувач кафедри

  
(Підпис)

  
(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

  
(Підпис)

  
(Прізвище та ініціали)

## Вступ

Ступінь вищої освіти, спеціальність, освітня програма	Кількість кредитів / годин	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Ступінь вищої освіти: магістерський	6 кредитів	Рік підготовки:	
Спеціальність:	ECTS / 180 годин	-	2
<b>011 «Освітні педагогічні науки»</b>		Семестр:	
Освітня (освітньо-професійна) програма:		-	3
<b>«Педагогіка середньої освіти»</b>		Вид контролю:	
		<b>Диференційований залік</b>	

Робоча програма науково-дослідної практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності – 011 «Освітні педагогічні науки».

Науково-дослідна практика полягає у пошуковій роботі здобувача вищої освіти, що передбачає аналіз і узагальнення фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи й опанування методики наукових досліджень. Відтак, сутність науково-дослідної практики полягає у залученні здобувачів вищої освіти до самостійної дослідницької роботи, ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи в закладах освіти.

Під час науково-дослідної практики здобувачі вищої освіти поглиблюють та закріплюють теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, добирають матеріал для виконання кваліфікаційної роботи, розробляють та проводять теоретичний та емпіричний етапи дослідження відповідно до плану написання кваліфікаційної роботи. Науково-дослідна практика спрямована на формування у майбутнього фахівця умінь і навичок професійної діяльності на дослідницькому рівні. Науково-дослідна практика, з одного боку, забезпечує більш глибоке засвоєння змісту навчальних дисциплін, а з іншого, є шляхом фінального етапу підготовки здобувача вищої освіти, свідченням його готовності до наукової роботи як виду педагогічної діяльності у закладі освіти. Її реалізація дає змогу втілити набуті здобувачами вищої освіти професійні компетентності, знання, уміння та навички для опрацювання теоретичних і практичних питань під час підготовки та здійснення наукової діяльності.

**Предметом науково-дослідної практики** є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду здобувачів вищої освіти, дослідження проблематики теми кваліфікаційної роботи та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження.

Місце науково-дослідної практики згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу визначається міждисциплінарними зв'язками з дисциплінами: методологія і організація науково-педагогічних досліджень, цифрові технології в освітній та дослідницькій діяльності, інноваційна освітня діяльність, методичний супровід педагогічної діяльності, технології середньої освіти та методика навчання, інклюзивна освіта.

## 1. Мета та завдання науково-дослідної практики

**Мета науково-дослідної практики** – є забезпечити підготовку здобувачів вищої освіти до професійної науково-дослідницької діяльності відповідно до програми підготовки «Педагогіка середньої освіти»; кваліфікованих педагогічних кадрів, здатних до творчої науково-дослідної праці, проведення самостійного наукового дослідження; формування потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у професійній діяльності.

**Завданнями науково-дослідної практики є:**

- систематизувати, узагальнити, унормувати, теоретичні знання у сфері середньої освіти;
- удосконалити та закріпити практичні уміння та навички роботи з фактичним матеріалом науково-дослідної діяльності закладу загальної середньої освіти;
- розв'язувати конкретні завдання фахової діяльності;
- дослідити системи навчальної, наукової, виховної роботи бази дослідження;
- закріпити теоретичні знання та здобути практичні навички науково-дослідницької роботи педагога бази дослідження;
- зібрати та опрацювати матеріали, що стосуються кваліфікаційної роботи та наукового дослідження;
- узагальнити і систематизувати результати проведених досліджень з метою розробки власного бачення проблеми та опрацювання рекомендацій щодо її розв'язання;
- розвивати дослідницькі уміння у конкретних професійних ситуаціях; виконати індивідуальне науково-практичне завдання;
- розвивати критичне осмислення з метою якісного написання кваліфікаційної роботи та її захисту.

Процес проходження науково-дослідної практики спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

*а) інтегральної компетентності (ІК)* – здатність розв'язувати актуальні проблеми та складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері педагогіки та загальної середньої освіти;

*б) загальних компетентностей (ЗК):*

ЗК1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК2 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК3 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК5 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК6 – здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми;

ЗК9 – здатність працювати в міжнародному контексті;

*в) спеціальних (фахових) компетентностей (СК):*

СК1 – здатність проектувати і досліджувати освітні системи;

СК2 – здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері педагогіки та загальної середньої освіти;

СК7 – критичне осмислення проблем у сфері загальної середньої освіти, педагогіки й на межі галузей знань;

СК8 – здатність інтегрувати знання у сфері загальної середньої освіти і педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах;

СК9 – здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних та цифрових технологій у освітній та дослідницької діяльності;

СК13 – здатність до педагогічної рефлексії в процесі розв’язання професійних завдань, до самоосвіти, професійного самовдосконалення і самореалізації.

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє проходження науково-дослідної практики:

ПРН1 – знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку загальної середньої освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень;

ПРН2 – використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницької діяльності;

ПРН4 – вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів;

ПРН6 – розробляти та реалізовувати освітні, інноваційні й дослідницькі проекти у сфері загальної середньої освіти та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

ПРН9 – здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність;

ПРН11 – здійснювати консультативну діяльність у сфері загальної середньої освіти;

ПРН14 – демонструвати прагнення до неперервного особистісно-професійного саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації.

**Очікувані результати навчання.** У результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен

*знати:*

- основні теоретичні положення педагогіки середньої освіти;
- методи наукового мислення, його основні форми і засоби організації;
- методи аналізу, класифікації, систематизації та узагальнення;
- методи практичного застосування суджень і міркувань різного типу в різних галузях навчання і професійної діяльності;

– основні етапи, принципи та форми наукового викладу дослідницьких матеріалів;

– хід проведення, фіксування та оформлення результатів науково-педагогічного дослідження;

– різноманітні методики проведення науково-педагогічного дослідження та методи оцінки ефективності їх застосування при вирішенні конкретних задач;

– сучасні методологічні підходи до проведення наукових досліджень;

*уміти:*

– застосовувати отримані знання й навички для розв’язання практичних завдань у процесі педагогічної і науково-дослідної діяльності;

– виявляти причинно-наслідкові зв’язки процесів та явищ у науковій та освітній галузі;

– обирати методичні підходи, що дозволяють найбільш ефективно розв’язувати задачі педагогічної та науково-педагогічної діяльності;

– проводити аналіз освітньої роботи ЗЗСО та його підрозділів;

– відбирати, аналізувати, систематизувати та узагальнювати зміст досліджуваного матеріалу;

- вивчати досвід педагогів щодо питань організації їхньої співпраці, співтворчості з учнями;
- дотримуватися професійної етики в процесі здійснення наукових досліджень.

## 2. Зміст науково-дослідної практики

Основний зміст науково-дослідної практики освітньо-професійної програми «Педагогіка середньої освіти» полягає у підготовці та залученні здобувачів вищої освіти до:

- самостійної науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти у закладі освіти;
- ознайомлення зі структурою та історією створення бази науково-дослідної практики та особливостями його роботи;
- організації, проведення та оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- ознайомлення з основними видами діяльності педагога закладу освіти;
- визначення особливостей здійснення науково-дослідної роботи в закладі освіти та іншими напрямками роботи педагогічного колективу закладу освіти.

Під час практики здобувач вищої освіти повинен:

- ознайомитись з основними напрямками діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників: навчальною, науково-методичною, організаційною, науково-дослідною, виховною та методиками організації цих видів роботи;
- сформулювати уявлення про тісний зв'язок навчально-методичної та науково-дослідної роботи, навчальної та виховної роботи у професійній діяльності педагога.

Для реалізації закладених в основу програми науково-дослідної практики змісту й основних завдань, передбачається проходження здобувачами вищої освіти наступних етапів роботи:

1. Ознайомитись з плануванням і організацією навчальної, наукової методичної та організаційної роботи у закладі вищої освіти.
2. Взяти участь у науково-методичних, науково-практичних, науково-педагогічних заходах КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» та кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, що проходять у період практики.
3. Спостерігати за виконанням керівником практики різних видів науково-дослідної роботи зі здобувачами відповідного рівня освіти.
4. Організувати та провести науково-дослідну роботу відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.
5. Здійснити підбір та опис методик відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.
6. Провести емпіричне науково-педагогічне дослідження відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.
7. Підготувати доповідь за темою кваліфікаційної роботи й результатами проведеного під час проходження практики дослідження та її презентацію на засіданні кафедри та підрозділу закладу освіти (бази практики).
8. Сформулювати навички структурованого письмового викладу результатів науково-дослідної діяльності та усних публічних виступів (виступи на засіданнях кафедри та конференціях).

9. Підготувати щоденник практики та звіт, звітувати на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

## 2. Графік проходження науково-дослідної практики

Зміст практики	Терміни науково-дослідної практики (в тижнях)
<p>1. Знайомство з плануванням і організацією навчальної, наукової методичної та організаційної роботи у закладі вищої освіти.</p> <p>2. Участь у науково-методичних, науково-практичних, науково-педагогічних заходах КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» та кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, що проходять у період практики.</p> <p>3. Спостереження за виконанням науковим керівником практики різних видів науково-дослідної роботи зі здобувачами відповідного рівня освіти.</p>	1-й тиждень
<p>1. Організація та проведення науково-дослідної роботи відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.</p> <p>2. Підбір та опис методик відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.</p> <p>3. Проведення емпіричного науково-педагогічного дослідження відповідно до теми кваліфікаційного дослідження.</p>	2-й - 3-й тиждень
<p>1. Підготовка доповіді за темою кваліфікаційної роботи й результатами проведеного під час проходження практики дослідження та її презентацію на засіданні кафедри та підрозділу закладу освіти (бази практики).</p> <p>2. Надбання навичок структурованого письмового викладу результатів науково-дослідної діяльності та усних публічних виступів (виступи на засіданнях кафедри та конференціях).</p> <p>3. Підготовка щоденника практики та звіту, звітування на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».</p>	4-й тиждень
Оформлення звіту та щоденника з науково-дослідної практики.	Протягом практики

## 4. Індивідуальні завдання

При проходженні науково-дослідної практики передбачається виконання індивідуального завдання. Здобувачам вищої освіти необхідно виконати індивідуальне завдання з метою формування умінь та навичок самостійного розв'язання науково-дослідних, науково-педагогічних, навчальних, методичних та організаційних завдань, розвитку творчої ініціативи та підвищення ефективності науково-дослідної практики.

Керівник практики від кафедри розробляє та узгоджує з науковим керівником здобувача зміст індивідуального завдання, що має відповідати

завданням його науково-дослідної (кваліфікаційної) роботи. Під час науково-дослідної практики визначається мета, завдання та форма реалізації емпіричної частини дослідження, відбувається збір і обробка емпіричних даних. Обираються та застосовуються методи наукового дослідження, визначається їх ефективність.

Індивідуальне завдання науково-дослідної практики має на меті формування науково-дослідної активності, засвоєння здобувачами основних умінь та навичок роботи з практичними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо. У ході виконання індивідуального завдання здобувачі закріплюють: уміння зрозуміло формулювати власні висновки; здатність творчо мислити, вміння доводити та відстоювати власну думку; здатність до аналізу та синтезу суспільно-значущих проблем та процесів; уміння знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел; уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання; уміння формулювати та ініціювати нові ідеї; проводити науково-дослідну діяльність. Слід звернути увагу на те, що ефективність виконання індивідуального завдання значною мірою залежить від того, наскільки здобувач правильно розуміє мету та зміст індивідуального завдання, вміє відокремити пріоритетні питання та раціонально розподілити час, відведений на проходження практики.

Відповідно, базовим критерієм успішності здобувача є зміст, якість і обсяг виконаної кваліфікаційної роботи. Зауважимо, що кваліфікаційна робота повинна мати самостійний характер. Здобувач вищої освіти повинен спиратися у своїй роботі на відповідну сучасну наукову літературу, при цьому обов'язково потрібно дотримуватись засад академічної доброчесності.

## **5. Організація практики, керівництво та контроль за роботою магістрів**

База практики – це заклад освіти, установа, державна чи приватна організація сфери освіти, різної форми власності та підпорядкованості, що призначена для проведення практики здобувачів вищої освіти та спроможна забезпечувати виконання програми практики для відповідного ступеня вищої освіти.

Базами проходження практики здобувачами спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки», освітньої (освітньо-професійної) програми «Освітній менеджмент у педагогічних системах» є:

- освітні заклади (заклади загальної середньої освіти (школи, ліцеї, гімназії), заклади дошкільної освіти, заклади позашкільної освіти, заклади вищої освіти), що уклали договори з КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;

- державні та громадські установи і організації (соціальні служби, науково-дослідні установи та ін.), що уклали договори з КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;

- організації, установи сфери освіти державної та приватної форм власності, що уклали договори з КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;

- здобувачі можуть самостійно пропонувати базу практики на основі угоди (КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» – база практики).

Навчально-методичне керівництво науково-дослідною практикою здійснює профілююча кафедра «Педагогіки та освітнього менеджменту». Керівник практики



від кафедри здійснює загальне керівництво практикою, встановлюючи необхідні контакти з усіма структурними підрозділами.

Керівник практики від бази практики (завідувач кафедри, керівник підрозділу, викладач) безпосередньо керує практикою здобувачів на робочому місці (у тісному контакті з керівником практики від кафедри).

Контроль за роботою здобувачів під час практики здійснює керівник практики від кафедри. Метою контролю є своєчасне виявлення та усунення недоліків практики та надання своєчасної допомоги здобувачам у виконанні програми практики.

Попередній контроль проводиться під час підготовки здобувачів до проходження практики (на настановній конференції та консультаціях). На цьому етапі здобувачам видається щоденник практики, індивідуальне завдання, пояснюються цілі практики, порядок її проходження та форма звітності.

Поточний контроль проводиться керівниками практики від кафедри під час відвідувань ними баз практики та бесід зі здобувачами у дні, встановлені кафедрою для консультацій.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності здобувачів протягом конкретного періоду. При виставленні оцінки здобувачу враховується як рівень теоретичної підготовки, так і виконання завдань практики.

Підсумки практики підводяться керівниками практики, обговорюються на засіданні кафедри, яка її забезпечує.

## **6. Вимоги до щоденника та звіту проходження науково-дослідної практики**

Контроль за якістю проходження здобувачами практики здійснюється у вигляді написання звіту, який оформлюється згідно вимог чинного законодавства. Відтак, протягом проходження всієї науково-дослідної практики, здобувачі готують звіт і щоденник з науково-дослідної практики. Робочі записи про хід практики щоденно заносяться до щоденника, де наводять результати роботи за день, записи про виконання індивідуального завдання, відомості про науково-дослідну та науково-педагогічну, методичну, організаційну роботу.

Результати роботи на кафедрі та результати виконання індивідуального завдання оформляють у вигляді звіту з практики. Звіт практики повинен містити заголовок, індивідуальне завдання, вступну частину, основну частину та додатки. В звіті повинні міститися результати виконання розділів індивідуального завдання. Бажано, щоб у звіті були наукові, методичні, організаційні, інноваційні пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу закладу освіти, підвищення продуктивності взаємодії науково-педагогічного/педагогічного складу та здобувачів освіти.

Звіт пишеться літературною українською мовою, з дотриманням ділового, наукового стилю викладу, на папері формату А4, ілюструється (за необхідності) графіками, схемами, таблицями, анкетами, опитувальниками та іншими ілюстративними матеріалами необхідними для виконання індивідуального завдання та проведення наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи й підшивається в папку. Обсяг звіту до 8-10 сторінок друкованого тексту. Звіт про науково-дослідну практику оформляється згідно з вимогами чинного законодавства та дотриманням засад академічної доброчесності.

## 7. Підбиття результатів науково-дослідної практики та диф. залік

Проходження науково-дослідної практики закінчується тим, що здобувачі повинні представити на кафедру звіт про проходження практики. Письмовий звіт, захищений на базі практики разом із щоденником подається у встановлений термін керівнику практики від кафедри для перевірки та допуску до захисту на кафедрі під час диференційованого заліку з практики. Важливою складовою звіту здобувача вищої освіти, що відображає його поточну діяльність, етапи виконання завдань є щоденник практики. Ведення щоденника є обов'язковим під час проходження науково-дослідної практики. Щоденник є документом у якому фіксується здобувачем вищої освіти виконання програми практики та який видається йому перед від'їздом на практику.

До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали програму практики, представили звіт згідно з встановленою формою та одержали позитивний відгук керівника від бази практики.

Захист звітів здобувачів здійснюється на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Підсумковий контроль по закінченню проходження практики – диференційований залік, який і проводиться в формі захисту звіту перед комісією. Склад комісій затверджує проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності, формується з числа керівників практики від кафедри Академії.

Дата та час проведення диференційованого заліку, на якому відбувається захист звіту з практики повідомляється відділом освітньо-наукової підготовки у відповідному розкладі занять у термін, вказаний у Положенні про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти у Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Відтак, практика завершується підсумковою конференцією. У ході конференції здобувачі звітують про свою роботу під час практики, дають узагальнений аналіз її результатів, обмінюються досвідом у формі презентації перебігу практики, обговорюють причини труднощів та висловлюють пропозиції щодо покращення практичної підготовки до майбутньої професійної діяльності. Під час захисту науково-дослідної практики відбувається обмін досвідом та пропозиціями здобувачів вищої освіти, виступ керівників представників кафедри та керівників практики від освітніх закладів баз практики тощо. Оцінка за практику заноситься у заліково-екзаменаційну відомість та у залікову книжку здобувача за підписом керівника практики.

Перелік звітних документів практикантів:

1. Щоденник практики з відповідними відмітками про виконання завдань практики керівником від бази практики.

3. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, виконані індивідуальні завдання тощо) подається керівникові практики від кафедри. Письмовий звіт, де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту проходження практики.

4. Матеріали науково-дослідної роботи за темою кваліфікаційної роботи:

– підбір методик науково-педагогічного дослідження (список);

– опис (характеристика) методик науково-педагогічного дослідження.

Оцінка за практику заноситься у заліково-екзаменаційну відомість та у залікову книжку здобувача за підписом керівника практики від кафедри.

Здобувач, який не виконав програму практики та одержав негативний відгук про роботу отримує незадовільну оцінку при складанні заліку.

## 8. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка проходження науково-дослідної практики складається із суми балів, які виставляються комісією на основі розгляду складеного плану роботи, підбору та опису методик, змісту щоденника, письмового звіту про науково-дослідну практику та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики. Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок здобувача вищої освіти, набутих на практиці, встановлюється за 100-бальною шкалою.

### 8.1. Критерії оцінювання за різними видами робіт

Вид роботи	Кількість балів
Складання плану роботи відповідно до графіка під керівництвом якого працює практикант	10
Підбір методик науково-педагогічного дослідження (список)	15
Опис (характеристика) методик науково-педагогічного дослідження	15
Оформлення документації (щоденник, письмовий звіт) магістра-практиканта у відповідності з встановленими вимогами напряму підготовки	20
Складання звітної документації за результатами проходження практики	20
<b>Захист науково-педагогічної практики</b>	20
<b>Усього:</b>	<b>100</b>

### 8.2. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
		Здобувач вищої освіти (практикант)
Відмінно	90-100	Практикант повністю виконав програму практики; щоденник та письмовий звіт за структурою, обсягом і змістом повністю відповідають вимогам програми оформлення; основні положення звіту глибоко обґрунтовані і логічні; щоденник та звіт мають якісне оформлення; складено план роботи відповідно до графіка; під час захисту практикант аргументовано доводить набуття ним практичних умінь та навичок, передбачених програмою практики за відповідним напрямом, робить узагальнюючі висновки
Добре	75-89	Практикант повністю виконав програму практики; щоденник та письмовий звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики, але має незначні недоліки; основні положення звіту достатньо обґрунтовані; прийнятне зовнішнє оформлення документації; захист щоденника та звіту дозволяє виявити наявність необхідних практичних умінь та навичок, передбачених програмою практики за відповідним напрямом; може зробити висновки, незначні недоліки, які при цьому спостерігаються, практикант виправляє самостійно
Задовільно	60-74	Практикант повністю виконав програму практики; щоденник і звіт має недоліки за структурою, обсягом та змістом; основні положення щоденника та звіту недостатньо обґрунтовані з

		порушенням послідовності; задовільна якість оформлення звіту; захист звіту з незначними недоліками, які практикант усуває за допомогою викладача, проте не дозволяє в повній мірі виявити практичні уміння та навички, передбачені програмою практики
Незадовільно з можливістю повторного складання	35-59	Практикант виконав 50% програми практики; щоденник і звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою, обсягом і змістом; основні положення щоденника та звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності; якість зовнішнього оформлення звіту задовільна; захист звіту показує, що практикант не набув достатніх практичних умінь і навичок, передбачених програмою практики; більшу частину завдань виконує за допомогою викладача
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0-34	Практикант виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача; виконав менше 50% програми науково-дослідної практики і представив щоденник і звіт незадовільного змісту та якості оформлення; захист звіту показує відсутність практичних умінь і навичок, передбачених програмою практики

## 9. Навчально-методичне забезпечення

1. Наскрізна та робоча програма науково-дослідної практики.
2. Нормативно-правові акти, інструктивно-методичні матеріали, підручники і навчальні посібники.

## 10. Рекомендована література

### Основна:

1. Башкір О. Реалізація принципів академічної доброчесності в закладах вищої освіти України. Освітологічний дискурс. 2021. № 2. С. 77-90.
2. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження : підручник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 335 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії). Харків : Право, 2023. 31 с.
4. Данильян О., Дзьобань О. Методологія наукових досліджень. Харків : Право. 2019. 368 с.
5. Комар Ю. М., Попов О. І., Комар В. Ю. Основи наукових досліджень. К. : Видавництво Ліра-К, 2018. 182 с.
6. Кресвелл Джон В., Кресвелл Дж. Девід Дизайн дослідження: підходи на основі якісних, кількісних і змішаних методів. Львів : Видавництво УКУ. 2023. 284 с.
7. Марченко Ю. Буде тобі наука: українські вчені, які змінюють світ. Київ : Основи, 2019. 178 с.
8. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навч. посібник / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. А. Шевчука. Ірпінь : Унт ДФС України, 2020. 323 с.

9. Про вищу освіту : Закон України від 28.05.2023 № 3062-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 04.06. 2023).
10. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навч. посіб. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.
11. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Презентація наукових результатів : електронний навчальний посібник. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2020. 249 с.
12. Стежко З. В. Академічна доброчесність у вищій освіті: прояви та мотиваційні чинники. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. 2022. №3. С. 7-15.

**Додаткова:**

1. Бублик С. Г. Тематичне ядро публікацій дослідника: наукометр. підхід. Наука та наукознавство. 2019. № 4 (106). С. 52-67.
2. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 26 с. <http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2018/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3%208302%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9.pdf>
4. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура та правила оформлення. Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. [https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart\\_3008\\_2015.pdf](https://science.kname.edu.ua/images/dok/derzhstandart_3008_2015.pdf)
5. Загальні вимоги до оформлення наукової, навчальної та навчально-методичної літератури : метод. рек. для наук.-пед. працівників / уклад.: Н. М. Ніколаєнко, Т. О. Рудич. Харків : ХНТУСГ, 2019. 83 с.
6. Корець М. С. Методологія наукового дослідження : навч. посібник. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 145 с.
7. Ладанюк А. П. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2018. 352 с.
8. Маслікова І. Цілі та цінності сучасного університету: виклики академічної доброчесності в умовах онлайн навчання. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. 2021. Вип. 1. С. 24-41.
9. Мриглод О. І. Наукометрія та управління науковою діяльністю: вкотре про світове та українське. Вісн. Нац. акад. наук України. 2019. № 9. С. 81-94.
10. Надикто В. Т. Методологія наукових досліджень : посібник-практикум для виконання лабораторних робіт. Мелітополь : Люкс, 2020. 94 с
11. Палеха Ю. Основи науково-дослідної роботи : навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2016. 336 с.
12. Положення про організацію виконання та захист кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» в комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» [https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/9324/732394/sitepage\\_18/files/polozh\\_pro\\_kval\\_rob.pdf](https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/9324/732394/sitepage_18/files/polozh_pro_kval_rob.pdf)
13. Стрельбицька С. М. Науково-дослідницька діяльність як фактор удосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти в умовах змішаного навчання : Scientific and pedagogical internship «Traditional education and

technological challenges in teaching pedagogical and psychological disciplines in the EU countries» : Internship proceedings. Włocławek, 2022. P. 66-72.

**Інтернет-ресурси:**

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbiv.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України. URL: <http://www.nisd.gov.ua>